

Nr. 18, 1. juli 2009

Fleksjob ikke målrettet dem med mindst arbejdsevne, side 1

Mange får job – også når ledigheden er høj, side 3

Unge på offentlig forsørgelse har sjældent uddannelse, side 5

Fleksjob ikke målrettet dem med mindst arbejdsevne

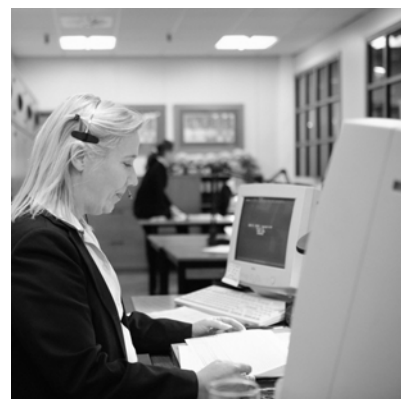
De største tilskud til fleksjobbere gives ikke til fleksjobbere med mindst arbejdsevne, men derimod dem med den højeste løn. Det er et stort problem, mener formanden for Arbejdsmarkedskommissionen.

Hvis ens arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat, kan man blive visiteret til et fleksjob, hvor man arbejder mindre intensivt, men stadig får fuld løn. Det offentlige betaler

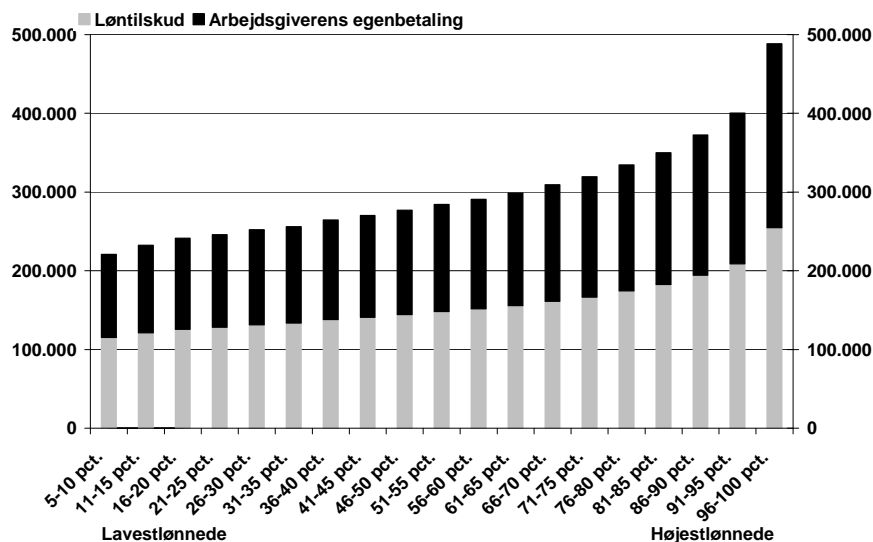
halvdelen eller to tredjedele af ens løn, mens arbejdsgiveren betaler resten.

Næsten 15 procent af fleksjobberne får et løntilskud fra det offentlige, der er større end 190.000 kr. Det vil sige, at det beløbsmæssigt overstiger satsen for en enlig førtidspensionist.

De 5 procent højestlønnede i fleksjob tjener i gennemsnit knap 490.000 kr. årligt, hvoraf løntilskuddet udgør cirka halvdelen.

Samlet årlig løn for fleksjobbere inklusiv løntilskud

Note: Figuren viser, at f.eks. de 5 procent højestlønnede fleksjobbere i gennemsnit har en årlig indkomst på cirka 490.000 kr.. Opgørelsen er fra 2006 og er inklusiv pension, opregnet til fuldtidsbeskæftigede i 2009-niveau. Den gennemsnitlige tilskudsprocent på 52 er anvendt på hele lønfordelingen. De 5 procent lavestlønnede er udeladt på grund af usikkerhed i data.
Kilde: Lovmodellen og egne beregninger

Fleksjobbere i de job med højest løn, får også de største tilskud, da tilskuddets størrelse primært bestemmes af lønnen og dernæst den tilbageværende arbejdsevne.

Formanden for Arbejdsmarkedskommissionen, Jørgen Søndergaard mener, at det er et problem.

"Fleksjobordningen er skruet sådan sammen, at den ikke i tilstrækkelig grad afspejler den enkeltes arbejdsevne. Ofte vil det være sådan, at arbejdsevnen er mest nedsat hos nogle af de lavestlønnede grupper, men de største tilskud gives alligevel til de højestlønnede", siger han.

Fleksjobbere er langt mere ledige end andre. Omkring 10.000 af de personer, der er visiteret til et fleksjob, er ledige og modtager ledighedsydelse. Det svarer til cirka 20 procent.

Ifølge Jørgen Søndergaard kan årsagen til den høje ledighed blandt andet være, at som fleksjobordningen er indrettet i dag, hænger det ikke økonomisk sammen for en arbejdsgiver at ansætte de svageste. I dag ender denne gruppe efter en periode ofte på førtidspension.

"Arbejdsgiverne skal altid betale minimum en tredjedel af lønnen. Det betyder, at den fleksjobvisiterede skal kunne arbejde minimum 12 timer om ugen, før arbejdsgiveren får den arbejdsmængde, han betaler løn for. De svageste, som ikke magter at arbejde svarende til 12 timer på "fuld kraft" om ugen, har derfor ringe chancer for et fleksjob. Også fleksjobvisiterede, der rent faktisk kan

arbejde over 12 timer ugentligt kan have svært ved at finde et fleksjob. Det skyldes at tilskuddet og dermed arbejdsgiverens udgift ikke er tilstrækkeligt knyttet til, hvor meget personen kan arbejde," siger han.

Jørgen Søndergaard mener, at ordningen sagtens kan ændres, så den tilgodeser fleksjobbere med mest nedsat arbejdsevne uden at blive dyrere.

"En del fleksjobbere modtager langt højere tilskud end for eksempel satsen for en enlig førtidspensionist. Hvis man skruede ned for tilskuddet til de højestlønnede, ville der være mulighed for at give større tilskud til dem med lavest løn og mest nedsat arbejdsevne. Ordningen ville dermed i højere grad komme personer med en betydelig nedsættelse af arbejdsevnen til gode, uden at den blev dyrere," uddyber Jørgen Søndergaard.

Fleksjobordningen

Man kan blive ansat i et fleksjob, hvis ens arbejdsevne vurderes at være varigt og væsentligt nedsat. Fleksjobbet kan være på nedsat tid eller på fuld tid med nedsat intensitet. Lønnen svarer normalt til fuld tid.

Arbejdsgiveren udbetaler lønnen, men får et tilskud fra det offentlige. Tilskuddet svarer til halvdelen eller to tredjedele af den mindste overenskomstmæssige løn på området, afhængigt af fleksjobberens arbejdsevne. Hvis lønnen overstiger 429.000 kr. om året eksklusiv pension, gives der ikke tilskud til den del af lønnen, der ligger udover 429.000 kr.

Mange får job – også når ledigheden er høj

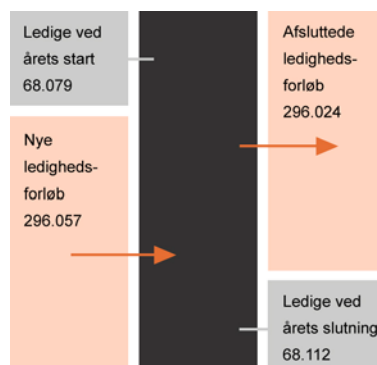
Selv når ledigheden er høj, er der gode muligheder for, at de, der mister jobbet, forlader ledigheden igen i løbet af kort tid.

Hvis der i Danmark er 100.000 ledige, er det let at forfalde til opfattelsen af, at 100.000 mennesker sidder hele året og venter på et arbejde.

Men sådan er det ikke. En ny analyse viser, at der bag et hvilket som helst ledighedstal gemmer sig et enormt antal bevægelser ind og ud af job.

I 2008 var ledigheden relativt lav. Knap 70.000 personer i starten af året og det samme hen mod slutningen. Bag de 70.000 ledige gemmer sig imidlertid knap 300.000 nye forløb, og også lidt under 300.000 ledighedsforløb, der sluttede i løbet af året.

Bevægelser ind og ud af ledighed, 2008

Note: Tabellen viser antal a-dagpengemodtagere ved årets start og slut samt antal påbegyndte og afsluttede forløb i løbet af året. En person kan påbegynde og afslutte flere forløb inden for et år.
Kilde: Jobindsats.dk.

Tilbage i 2004 var ledigheden relativt høj. Den lå i underkanten af 200.000 både ved indgangen til og udgangen af året. Men det var på ingen måde de samme 200.000 mennesker, der hang fast i løbet af året. Knap 600.000 nye forløb startede i løbet af året, og små 600.000 sluttede.

Bevægelserne ind og ud af ledighed er altså meget store. Det er kun de færreste, der forbliver i ledighed i længere perioder. Derimod er ledighed noget der – hvert eneste år – berører et stort antal mennesker i en kortere periode.

Tallene viser, at det på ingen måde er håbløst at finde job trods krise. Det mener Torben M. Andersen, der er professor ved Aarhus Universitet og tidligere formand for Velfærdskommissionen.

”Selv når konjunktursituationen er dårlig, kan de fleste forlade ledighed. Der er stadig stor jobomsætning. De dårligere tider betyder dog, at det kan tage lidt længere tid før jobsøgningen bærer frugt. Det ved vi fra tidligere lavkonjunkturer,” siger Torben M. Andersen.

Torben M. Andersen peger på, at ventetid ikke er det eneste, som ledige må indstille sig på i dårligere tider.

"Ledige må, i nogle tilfælde, nedjustere forventningerne til indholdet i et nyt job. Det kan for eksempel gælde lønkrav eller arbejdstid. Det kan også være nødvendigt at opgive ønsket om at blive i den branche, hvor man sidst havde job," siger han. Ikke kun de ledige skal indstille sig på nye tider. Det gælder også jobcentrene.

"Under højkonjunkturerne var det primært marginaliserede, der havde

længerevarende ledighed. Her var jobcentrets opgave at overvinde de barrierer, der stillede sig i vejen for et job – hvad enten det var misbrugsproblemer, manglende dansk kundskaber eller noget helt tredje," siger Torben M. Andersen.

"Situationen er anderledes nu. Nu befinder nogle sig i ledighedskøen, selvom kompetencer og erfaring er i orden. Der er ikke så meget brug for en socialfaglig indsats i forhold til denne gruppe. Derimod er der brug for at hjælpe med at sætte et realistisk forventningsniveau i forhold til et kommende job," siger Torben M. Andersen

Unge på offentlig forsørgelse har sjældent uddannelse

80 procent af de unge på offentlig forsørgelse har ikke en kompetencegivende uddannelse. Flere unge skal tage en uddannelse, mener direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Under de senere års højkonjunktur har nogle unge måske troet, at en uddannelse var nødvendig for at klare sig på arbejdsmarkedet. Tallene tyder imidlertid på det modsatte.

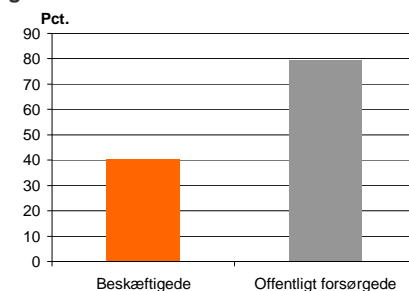
80 procent af de 20-29-årige, der var offentligt forsørgede i 2008, havde ikke en kompetencegivende uddannelse. Det viser en opgørelse fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Dermed adskiller gruppen sig markant fra de 20-29-årige i beskæftigelse. Her er det nemlig kun 40 procent, der ikke har en kompetencegivende uddannelse.

Lars Andersen, direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, mener, at årsagen til, at de unge uden kompetencegivende uddannelse udgør en stor andel af de unge på offentlig forsørgelse, er, at arbejdsmarkedet i mindre grad efterspørger den ufaglærte arbejdskraft.

"Der er simpelthen større efterspørgsel efter personer med en uddannelse frem for personer uden uddannelse", siger Lars Andersen.

Andel 20-29-årige uden kompetencegivende uddannelse

Note: Uddannelsessøgende indgår ikke i opgørelsen. Offentligt forsørgede dækker også personer uden beskæftigelse, der forsørger sig selv. Det vurderes, at der er tale om få personer.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Han mener, at det derfor er et meget stort problem, at så mange unge ikke har en uddannelse.

"Problemet er ikke, at de unge ikke starter på en uddannelse. Det gør langt størsteparten af de unge. Problemet er at de ikke gennemfører", siger Lars Andersen.

Han mener desuden, at de unge uden uddannelse kan få mere varige problemer med arbejdsmarkedstilknytningen.

"Et af de allerstørste problemer i fremtiden er, at alt for mange unge ikke får en uddannelse. De unge risikerer, at der ikke bliver plads til dem på arbejdsmarkedet. De er nødt til at erhverve sig nogle efterspurte kompetencer via en uddannelse", siger Lars Andersen.

